

Mateřská škola Pardubice-Polabiny, Odborářů 345

Odborářů 345, Pardubice 530 09; tel: 466 430 929

e-mail: reditelka@msodboraru.cz; web: www.msodboraru.cz

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Stonožka jde do světa

„Hledejme způsob, aby učitelé méně učili a žáci více pochopili“

(J. A. Komenský)

Obsah

1.	Identifikační údaje	4
2.	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Něco z historie.....	5
2.2	Mateřská škola v současnosti	5
3.	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.1.1	Vybavení běžných tříd.....	7
3.1.2	Vybavení speciální oční třídy.....	7
3.1.3	Vybavení školní zahrady	7
3.1.4	Vybavení školní kuchyně.....	8
3.1.5	Návrhy na zlepšení:	8
3.2	Životospráva	8
3.2.1	Zdravá výživa	8
3.2.2	Zdravý pohyb	9
3.2.3	Zdravý odpočinek.....	9
3.2.4	Návrhy na zlepšení:	9
3.3	Psychosociální podmínky.....	9
3.3.1	Návrhy na zlepšení:	10
3.4	Organizace chodu	10
3.4.1	Režim dne:.....	10
3.4.2	Návrhy na zlepšení:	11
3.5	Řízení mateřské školy	11
3.5.1	Návrhy na zlepšení:	12
3.6	Personální zajištění	12
3.6.1	Pedagogické pracovnice	12
3.6.2	Provozní pracovnice.....	13
3.6.3	Návrhy na zlepšení:	13

3.7	Spolupráce s rodinou	13
3.7.1	Návrhy na zlepšení:	14
3.8	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.8.1	Vzdělávání dětí v běžných třídách	14
3.8.2	Vzdělávání dětí ve speciální třídě	15
3.9	Vzdělávání dětí nadaných	16
3.10	Vzdělávání dětí mladších tří let	17
3.11	Vzdělávání dětí cizinců	18
3.11.1	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v povinném předškolním vzdělávání	18
4.	Organizace vzdělávání	19
4.1.1	Přijímání dětí	19
4.1.2	Rozdělování dětí do tříd	19
4.1.3	Vzdělávání dětí	19
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	21
5.1	Filosofie školy	21
5.2	Dlouhodobé cíle	22
5.3	Metody a formy	23
5.3.1	Tvořivá dramatika	23
5.4	Získávání klíčových kompetencí prostřednictvím dramatiky	24
5.5	Respektování věkových a vývojových zákonitostí dětí	25
6.	Obsah vzdělávání – Integrované bloky	26
6.1	Svět lidí	27
6.1.1	Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět lidí“	27
6.1.2	Záměr obecných tematických celků	28
6.1.3	Získání klíčových kompetencí	28
6.2	Svět přírody	28
6.2.1	Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět přírody“	28
6.2.2	Záměr obecných tematických celků	28

6.2.3	Získání klíčových kompetencí	29
6.3	Svět dalšího poznání	29
6.3.1	Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět dalšího poznání“	29
6.3.2	Záměr obecných tematických celků.....	29
6.3.3	Získání klíčových kompetencí	29
7.	Evaluační systém	31

1. Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola Pardubice-Polabiny, Odborářů 345

Sídlo: Odborářů 345, Pardubice 530 09

Právní forma: Příspěvková organizace

Zřizovatel: Statutární město Pardubice

Statutární zástupce: Bc. Lenka Veselíková, DiS.

Zařazení do rejstříku škol: od 1.1. 2002

RED IZO: 600095932

IČO: 70941921

Hlavní účel a předmět činnosti: poskytování výchovy a vzdělávání

Počet tříd: 5 běžných + 1 speciální pro děti s vadami zraku

Kapacita: 144 dětí

Součástí: školní jídelna

Telefon: 466 430 929, 734 682 799

E-mail: reditelka@msodboraru.cz

Web: www.msodboraru.cz

Koordinátoři ŠVP: PaedDr. Dagmar Fidlerová, Bc. Lenka Veselíková, Bc. Jana Zelenková

ŠVP schválen pedagogickou radou dne:

Platnost: od 1.9.2021

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Pardubice-Polabiny, Odborářů 345 (dále jen „MŠ“ nebo „mateřská škola“) je šestitřídní právní subjekt zřízený Statutárním městem Pardubice. MŠ poskytuje celodenní předškolní vzdělávání v době od 6,30 do 17,00 hod v pěti běžných třídách a jedné speciální (oční).

V každé třídě jsou dvě kvalifikované třídní učitelky, v případě doporučení školského poradenského zařízení využíváme na běžných třídách asistenty pedagoga. V MŠ je též zřízeno místo školního asistenta. Na speciální třídě je kromě třídních učitelek též odborně vyškolená zdravotní sestra a jeden pedagogický asistent.

Nedílnou součástí mateřské školy je i školní jídelna, která poskytuje dětem celodenní vyváženou a pestrá stravu.

2.1 Něco z historie

Provoz MŠ byl zahájen v roce 1975, tehdy se ještě jednalo o spojené zařízení jeslí a mateřské školy, do kterého byly umísťovány děti převážně zaměstnanců VCHZ Semtín. V roce 1986 došlo k uzavření jeslí, které byly ve dvou oddělených přízemních pavilonech. Zřizovatel požádal první ředitelku paní Marii Šklíbovou, aby byla nápomocná při vzniku speciální třídy pro zrakově znevýhodněné předškolní děti. Jeden přízemní pavilon byl využit k provozu běžné třídy s nejmladšími dětmi a v druhém přízemním pavilonu vznikla speciální třída pro děti s vadami zraku. Speciální třídu vybavila nemocnice prvními pleoptickými a ortoptickými přístroji na cvičení očí, uvolnila vyškolenou ortoptickou sestru a posílala do této třídy i první zrakově znevýhodněné dětské pacienty po operaci očí. Původně byly do speciální třídy zařazovány děti pouze na dobu 3 měsíců, aby se po očních operacích rozcvičilo co nejvíce dětí. Tříměsíční pobyt se později ukázal jako nevyhovující. V současné době mohou děti ve speciální třídě pobývat celé předškolní období, vyžaduje-li to jejich zraková vada.

2.2 Mateřská škola v současnosti

Mateřská škola Odborářů (dále jen MŠ) zajišťuje výchovně vzdělávací péči pro děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, děti s odkladem školní docházky a dále pak speciální péči o děti s vadami zraku ve speciální třídě zřízené dle §16, odst. 9, Školského zákona. Kapacita školy je 144 dětí, zřizovatelem je Statutární město Pardubice.

MŠ je šestitřídní, pavilonového typu. V hlavním patrovém pavilonu jsou čtyři běžné třídy. V menším přízemním pavilonu je běžná třída pro nejmenší děti. Ve druhém přízemním pavilonu je umístěna speciální oční třída.

Speciální třída pro děti s vadami zraku (dále jen „speciální třída“, „oční třída“) je jediná v pardubickém regionu. Třída je zřízena dle §16 odst. 9, Školského zákona a dětem

nadstandardně zajišťuje i každodenní péči zdravotní. Je zaměřena na nápravu a odstraňování zrakových vad u dětí předškolního věku. Ve třídě je zřízeno celodenní pracoviště odborně vyškolené zdravotní sestry, která každodenně koriguje zrakové vady, především strabismus (šilhavost) a amblyopii (tupozezrakost). Děti jsou pravidelně kontrolovány oční lékařkou, která na stanovuje ortoptický plán cvičení na přístrojích v MŠ. Výchovně vzdělávací program je pro děti upraven tak, aby plně doplňoval a podporoval nápravu očních vad.

Kromě oční třídy jsou děti v MŠ rozděleny dle věku.

Složení tříd

		
třída nejmladších dětí 26 dětí ve věku 2-3 roky	Třída malých dětí 26 dětí ve věku 3-4 roky	Třída starších dětí 26 dětí ve věku 4-5 let
		
Třída nejstarších dětí 26 dětí ve věku 5-7 let	Třída nejstarších dětí 25 dětí ve věku 5-7 let	Speciální třída pro děti s těžkými vadami zraku 14 dětí ve věku 3-7 let

V hospodářském pavilonu se nachází kancelář ředitelky a vedoucí školní jídelny, kuchyň, prádelna a centrální kabinet rozumové výchovy. Veškeré pavilony jsou dostatečně zařízeny a poskytují potřebné zázemí, včetně šaten, skladů, sociálních zařízení a kuchyněk.

Škola disponuje rozlehlou zahradou, která je vybavena vhodnými herními prvky (průlezky, domečky, pískoviště), hřištěm s měkčeným povrchem a vodními prvky. Zároveň jsou zachovány volné travnaté plochy pro další hry a pohybové činnosti. Zahrada je obklopena vzrostlou zelení, což významně přispívá k pocitu soukromí a bezpečí.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je vhodně vybavena pro poskytování jak předškolního vzdělávání, tak i z hlediska kvalitního celodenního stravování dětí.

3.1.1 Vybavení běžných tříd

Třídy mateřské školy jsou dostatečně prostorné a jejich členění plně vyhovuje rozmanitým skupinovým i individuálním činnostem, řízeným i spontánním. Větrání i osvětlení tříd je zajištěno v souladu s danými hygienickými normami a rovněž s ohledem na probíhající aktivity. Zdravotně hygienická zařízení (umývárny a toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lehátka) odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadná. Dětský nábytek je certifikovaný, zdravotně nezávadný a přizpůsobený antropometrickým požadavkům dětí. Hračky, pomůcky a knihy jsou umístěné v uzavíratelných kontejnerech a skříňkách, které jsou dětem lehce dostupné. Děti si je dle svého zájmu a předem domluvených pravidel samostatně půjčují, přičemž jsou vedeny k samostatnému a pečlivému úklidu. Na všech třídách je dostatek výtvarného materiálu. V hospodářském pavilonu byl při rekonstrukci v roce 2020 vybudován centrální kabinet rozumové výchovy, kde jsou uloženy nákladnější didaktické pomůcky a hračky a také výtvarný materiál, kterými mohou učitelky zpestřit dětské aktivity i výuku. Dvě třídy (fialová a oranžová stonožka) mají interaktivní tabuli.

3.1.2 Vybavení speciální oční třídy

Třída je kromě běžného vybavení nadstandardně vybavená i pleopticko ortoptickými přístroji a didaktickými pomůckami, které svým zaměřením podporují zraková cvičení dětí. Některé přístroje jsou vypůjčené z oční ordinace Na Labišti, Pardubice.

V současnosti jsou na třídě k dispozici dva světelné optotypy, Maddoxův kříž, zrakový stimulátor CAM, dva tablety s programem CAM, dotekový počítač, stereotest Moucha, SYNOPTOFÓR ke zjištění velikosti a úhlu šilhání, CHEIROSKOP a STEREOSKOP ke cvičení koordinace zraku a oka a LOKALIZÁTOR + KOREKTOR, se kterým se cvičí zvládnutí přesné lokalizace.

3.1.3 Vybavení školní zahrady

Zahrada mateřské školy je vybavena herními prvky - průlezkami, domečky, pískovišti, dřevěnými dopravními prostředky a útulnými koutky pro spontánní dětské hry a další aktivity. Pro rozvíjení pohybových dovedností a aktivit bylo vybudováno multifunkční hřiště. Vybavení pro venkovní herní aktivity se nachází v zahradních kabinetech. Celá zahrada je komponována tak, aby mohla být využívána i při výchovně vzdělávacím procesu dětmi všech věkových skupin. V zahradě je vysazena louka, kde je umístěn hmyzí hotel, který obhospodařují samy děti a postupně tak objevují a pozorují přírodu.

3.1.4 Vybavení školní kuchyně

Mateřská škola má svoji kuchyň, která je moderně vybavena nerezovými pracovními stoly, regály, dřezy, konvektomatem, varným kotlem, elektrickými roboty na přípravu zeleniny a těst i výkonným vzduchotechnickým zařízením. Většina varného nádobí je nerezová. Kuchyň má k dispozici chladicí zařízení na maso, vejce, mléko a mléčné výrobky a na ovoce a zeleninu. Ve všech prostorách kuchyně i v chladničkách jsou umístěny teploměry pro průběžnou kontrolu teploty, ve skladu potravin je kromě teploměru i vlhkoměr. Pro kontrolu teploty jídla během přípravy a v okamžiku výdeje jsou určeny vpichovací teploměry. Kuchyň využívá pro zpracování zbytků jídel gastrokomposter.

3.1.5 Návrhy na zlepšení:

Vybavení pomůckami pro dramatickou výchovu (divadla, loutky, maňásky)

Termín: průběžně

Odpovídá: ředitelka na základě požadavků učitelů

Obnova a zvelebování vnitřního i venkovního vybavení

Termín: průběžně

Odpovídá: ředitelka ve spolupráci s ostatními zaměstnanci

3.2 Životospráva

Režim dne je podrobněji rozpracován s přihlédnutím k aktuálnímu věku dětí na jednotlivých třídách. Při zpracování režimu dne na jednotlivých třídách zohledňujeme požadavek maximálně tříhodinového intervalu mezi jednotlivými jídly a dodržování pravidelného dvouhodinového pobytu dětí venku.

3.2.1 Zdravá výživa

Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava podle zásad zdravé výživy. Strava se řídí spotřebním košem, je kontrolováno, aby jídelníček zahrnoval všechny druhy potravin, které se pravidelně střídají. Na tvorbě jídelníčku se podílí vedoucí školní jídelny a kuchařky. Při přípravě stravy jsou dodržovány správné technologické postupy. Mezi jednotlivými jídly je dodržován pravidelný interval.

Děti mají zajištěn dostatek tekutin – zaveden pitný režim po celou dobu pobytu v mateřské škole a každý den je dětem podávána v dopoledních hodinách mísa s ovocem. Každé jídlo je doplněno zeleninou či ovocem.

V průběhu dne děti k pití vybízíme, aby se stalo samozřejmostí a aby si děti osvojily návyk pít bez upozornění. Do jídla děti zásadně nenutíme, motivujeme, aby děti jídlo alespoň ochutnaly. Dospělí jsou dětem v jídle příkladem, hovoří s dětmi o významu

správného stravování a vedou děti k samostatnosti při přípravě na stolování i k sebeobsluze během jídla.

Jídlo se dětem i zaměstnancům vydává v přípravné kuchyňce, která je na každé třídě. V případě potravinových alergií je umožněno podávat dítěti domácí stravu, která se ohřívá v přípravné kuchyňce na třídě.

3.2.2 Zdravý pohyb

Dětem nabízíme dostatek prostoru pro volný pohyb jak ve vnitřních prostorech mateřské školy, tak venku na zahradě a v okolí mateřské školy (volný pohyb na louce, hřiště základní školy...). Každodenně zařazujeme ranní rozcvičky či hudebně pohybové chvíle, děti jsou vedeny ke správnému držení těla, pravidelně procvičujeme i klenbu nohy. Snažíme se dodržovat doporučený dvouhodinový pobyt venku. Pobyt venku se neuskutečňuje pouze při silném větru, mrazu větším než -10°C , silném dešti, při smogové mlze na stupni 3; při stupni 2 pobýváme s dětmi venku pouze na omezenou dobu.

3.2.3 Zdravý odpočinek

Po obědě všechny děti (mimo děti, které odcházejí po obědě domů) ulehnou k odpočinku při četbě pohádky či poslechu hudby na minimálně 30 minut. Poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabídnuty tiché činnosti dle vlastního výběru, předškolákům činnosti směřující k přípravě na vstup do ZŠ. Děti vedeme (s ohledem na věk) k maximální míře samostatnosti v sebeobsluze.

3.2.4 Návrhy na zlepšení:

Zařazovat „Velký tělocvik“

Termín: pravidelně, minimálně 1x týdně

Odpovídá: učitelky

Důsledně dbát na dodržování pitného režimu

Respektovat individuální potřeby spánku, nabízet náhradní klidové aktivity (i na lůžku)

Termín: průběžně

Odpovídá: učitelky

3.3 Psychosociální podmínky

Primární socializace probíhá v rodině, sekundární socializace pak v prostředí MŠ. Aby byla adaptace dětí na MŠ úspěšná, snažíme se vytvořit v mateřské škole vstřícné, pohodové a esteticky přitažlivé prostředí, ve kterém se všichni (děti i zaměstnanci) cítí dobře a bezpečně.

Všechny děti mají u nás rovnocenné postavení, nepřipouštíme jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování. Snažíme se, aby volnost a svoboda byla vyvážena nezbytnou mírou omezení, která vyplývají z dodržování předem dohodnutých pravidel (každá třída má svá domluvená pravidla, která se musí dodržovat).

Snažíme se dávat dětem srozumitelné a podporující pokyny se zdůrazněním, že jsou v komunitě, kde jsou další děti, které mají také své potřeby a názory. Ve třídě se snažíme podporovat kamarádské vztahy, mít hodně zážitků, vytvářet radostnou atmosféru a celkově prožívat den pohodově. Pohodu ve třídách zabezpečujeme důsledným respektem k přirozeným lidským potřebám jak dětí, tak i rodičů, učitelek a ostatního personálu MŠ. Tento nejdůležitější postoj je klíčem k obecnějšímu postoji, to je úcta k člověku, k lidským společenstvím, k přírodě. Je to základ komunikace a spolupráce.

3.3.1 Návrhy na zlepšení:

Pravidla formulovat v žádoucí formě, nikoli v zákazu a užití NE

Ve spolupráci s rodinou vést děti ke vzájemné toleranci, ohleduplnosti, pomoci a zdvořilosti

Snaha o postupné vyřazení nezdravé soutěživosti a rozvíjení prosociálních vztahů ve třídě

Termín: průběžně

Odpovídá: učitelky

3.4 Organizace chodu

Režim dne je nastaven tak, aby mohl reagovat na individuální i aktuální potřeby dětí. Časový rámeček je na jednotlivých třídách stanoven s ohledem na věkové složení skupiny. Zároveň jsou v rámci možností respektovány individuální zvláštnosti dětí.

V průběhu celého dne mají děti vyvážený poměr spontánních a řízených činností, mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Dětem umožňujeme pracovat vlastním tempem a podle svých individuálních schopností. Děti mají k dispozici dostatek materiálního vybavení, které jim je volně přístupné.

3.4.1 Režim dne:

Závazné časové intervaly pro vydávání jídla:

8.45 – 9.15 dopolední svačina

11.30 – 12.15 oběd

14.00 – 14.30 odpolední svačina

- 6.30 – 8.30 příchod dětí do MŠ, spontánní ranní hry a činnosti dle volby dětí, úklid, individuální práce
- 8.30 – 9.15 komunitní kruh, ranní cvičení, hygiena, svačina
- 9.15 – 14,00 didakticky zacílená činnost, pobyt venku, hygiena, oběd, příprava na odpočinek, odpočinek a klidové činnosti
- 14.00 – 14.30 pohybová chvilka, hygiena, svačina
- 14.30 – 17.00 volné činnosti, aktivity a hry dětí, individuální práce s dětmi, za pěkného počasí pobyt na školní zahradě.

3.4.2 Návrhy na zlepšení:

Zřízení klidových koutků pro potřebu soukromí, klidu, bezpečí dětí

Termín: jednorázově

Odpovídá: učitelky, ředitelka

Zařazování více skupinových činností v různě velkých skupinách

Aktivity organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, neměla by převažovat frontální výuka

Důsledně dbát na to, aby administrativní činnost nezasahovala do přímé pedagogické činnosti

Termín: průběžně

Odpovídá: učitelky

3.5 Řízení mateřské školy

Statutárním zástupcem mateřské školy je ředitelka mateřské školy, která zajišťuje běžný chod školy vzhledem ke zřizovateli, zaměstnancům, rodičům dětí a ostatním partnerům. Spolupracuje, kontroluje a deleguje úkoly týkající se školy na svého přímého zástupce, vedoucí školní jídelny, pedagogy i na ostatní provozní personál.

Ředitelka spolupracuje se zřizovatelem, společně s ostatními pedagogy se aktivně podílí na jeho akcích, spolupracuje s dalšími orgány státní správy, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (PPP, SPC, s lékaři a psychology...)

Řízení ředitelky je uskutečňováno osobním kontaktem se všemi zaměstnanci. Vytváří příznivé klima vzájemné důvěry, zapojuje je do chodu a řízení MŠ a respektuje jejich názor. Zaměstnanci jsou pozitivně motivováni a podporováni ke vzájemné spolupráci.

Ředitelka s pedagogy konzultuje zásadní problematiku týkající se vzdělávání dětí, programu školy, vybavení a jiné potřeby. Spolupracuje s nimi v rámci dalšího vzdělávání na základě výsledků z jednotlivých hospitací, přihlíží i k jejich zájmu o téma dalšího vzdělávání. Podporuje aktivity vedoucí ke stmelování kolektivu školy, týmové práci a udržování celkové pohodové atmosféry.

Za pedagogický úsek odpovídá ředitelka mateřské školy. Odpovědnost za provozní zaměstnance je delegována na zástupkyni mateřské školy, která též zajišťuje nezbytný chod mateřské školy v době nepřítomnosti ředitelky. Za kuchyň odpovídá vedoucí školní jídelny.

Zodpovědnosti a kompetence jsou dány v jednotlivých pracovních náplních, úkoly jsou zadávány na společných poradách případně přímým sdělením.

3.5.1 Návrhy na zlepšení:

Podporovat obousměrný tok informací, samostatnost, efektivitu práce a tvořivost zaměstnanců, umožňovat další vzdělávání i aktivní podíl zaměstnanců na řízení organizace

Termín: průběžně

Odpovídá: ředitelka

3.6 Personální zajištění

3.6.1 Pedagogické pracovnice

Vzdělávání dětí v mateřské škole zajišťují plně kvalifikované učitelky. Na speciální třídě mají všechny učitelky vysokoškolské vzdělání v oboru speciální pedagogiky. Učitelky poskytující specializované služby (logopedie, výuka angličtiny, výuka flétny, pěvecký apod.) si pro danou činnost rozšiřují vzdělání v rámci DVPP. V případě potřeby je využívána personální potřeba ve formě asistenta pedagoga, jehož kvalifikace odpovídá stanoveným požadavkům. Pracovní doba učitelek je rozvržena tak, aby byla co nejefektivněji využita s ohledem na provozní špičku zařízení.

Pedagogové se po celou dobu své přímé pedagogické práce plně věnují dětem a jejich vzdělávání, děti vhodně motivují a vzbuzují tak u dětí chuť dále poznávat, objevovat, experimentovat a prožívat.

Dětem jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti a pedagogové se snaží, aby byl poměr řízených a spontánních činností vyvážený. Při plánování činností vycházejí pedagogové z potřeb a zájmu dětí. Pedagogové nabízejí dětem takové činnosti, které jim poskytují i dostatek prostoru pro samostatnost.

Pedagogové zodpovídají za přesné a úplné vedení třídní dokumentace – třídní knihy, třídního vzdělávacího programu, docházky, diagnostických záznamů dětí, PLPP a IVP

dětí s odkladem školní docházky či dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Administrativa mateřské školy je vedena dle pokynů ředitelky mateřské školy.

Pedagogické pracovnice se účastní DVPP podle plánu a potřeb mateřské školy i podle jejich vlastního zaměření. Samostudium je zaměřeno především na pohybový rozvoj dětí, podporu předčtenářské a předmatematické gramotnosti, grafomotoriku a další osobnostní rozvoj pedagogů.

3.6.2 Provozní pracovnice

O provoz mateřské školy se starají 4 pracovnice školní kuchyně včetně vedoucí školní jídelny, 1 školní asistentka, 3 pracovnice na úklid a zdravotní sestra proškolená k ortoptickým cvičením.

Ředitelka mateřské školy požaduje, aby všechny pracovnice pracovaly profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání.

Specializované služby

Pedagogicko psychologické poradenství a speciálně pedagogické poradenství je zajišťováno ve spolupráci s PPP Pardubice, SPC Moravská Třebová a SPC Hradec Králové, péči o zrak dětí zajišťuje ordinace AVILO Medioptik,s.r.o.

3.6.3 Návrhy na zlepšení:

Rozšíření učitelské knihovny a podporovat zájem pedagogů o nové poznatky v pedagogice, psychologii i zdravotnictví.

Termín: průběžně

Odpovídá: ředitelka ve spolupráci s pedagogy

Kriticky přistupovat k nabídce ve vzdělávání a zhodnotit jeho přínosu pro práci.

Tvořivě aplikovat získané poznatky do každodenních činností a situací.

Termín: průběžně

Odpovídá: učitelky, ředitelka

3.7 Spolupráce s rodinou

Práva a povinnosti rodičů jsou jednoznačně stanovena ve Školním řádu, který je volně přístupný v prostorách šaten a na webu školy. Základní informace jsou rodičům podávány prostřednictvím aplikace Naše MŠ, třídních schůzek, webových stránek MŠ i informacemi umístěnými v šatnách dětí.

Snažíme se, aby byly budovány rovnocenné partnerské vztahy mezi pedagogy a rodiči. Vycházíme z přesvědčení, že rodiny jsou primárními vychovateli svých dětí a mají na výchovu i vývoj svých dětí největší vliv. Respektujeme proto hodnotový systém

i výchovné strategie preferované v jednotlivých rodinách. Vyhodnocujeme všechny informace, které nám rodiče poskytují o svých dětech a při zacházení s nimi dodržujeme pravidla diskretnosti.

Školní vzdělávací program je veřejně přístupným dokumentem, s nímž se rodiče mohou seznámit. Víme, že rodiče nesou odpovědnost za vzdělávání svých dětí, a proto mají právo spolurozhodovat o jeho naplňování.

Ve spolupráci s rodinou se snažíme vytvořit optimální podmínky pro rozvoj každého dítěte. Informace o vývoji dítěte a výsledcích jeho práce je průběžná a obousměrná. Po domluvě je možno realizovat i časově náročnější konzultaci. V případě potřeby svoláváme schůzky rodičů nebo zasíláme aktuální informace prostřednictvím mailu.

3.7.1 Návrhy na zlepšení:

Pravidelně informovat rodiče o dětech, o pokrocích dětí v pedagogické oblasti, o chování dětí i jak pokračuje léčba zrakové vady na individuálních schůzkách.

Konzultovat společný postup při výchově a vzdělávání jejich dětí.

Nezasahovat do života a soukromí rodiny přílišnou horlivostí a poskytováním nežádoucích rad.

Termín: průběžně

Odpovídá: učitelky

Nadále chránit soukromí rodiny a zachovávat patřičnou mlčenlivost o záležitostech rodiny, jednat ohleduplně, taktně, diskretně a s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi.

Termín: průběžně

Odpovídá: všichni zaměstnanci

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

MŠ zajišťuje péči o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními (dále jen „PO“) v běžných třídách nebo ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

3.8.1 Vzdělávání dětí v běžných třídách

Od počátku září do poloviny října probíhá v každé třídě „vstupní pedagogická diagnostika dítěte“, kde má učitelka možnost na základě pedagogického pozorování, případně dalších metod (rozhovor, analýza dětských prací) vyhodnotit základní oblasti osobnosti dítěte ve vztahu k jeho aktuálním schopnostem a posoudit, zda bude potřeba zpracovat plán podpůrných opatření (1. stupeň PO). Pokud učitelka usoudí, že je potřeba PLPP zpracovat, bezodkladně ho zpracuje (formulář PLPP je v elektronické podobě). Pro děti s odkladem školní docházky je PLPP zpracován vždy. Při zpracování PLPP má učitelka možnost konzultovat problematiku se speciálními

pedagogy v MŠ. Dále si domluví schůzku s rodiči a seznámí je se svými závěry a dalším společným postupem. Rodiče PLPP podepíší.

Učitelka postupuje při vzdělávání dítěte podle PLPP a průběžně vyhodnocuje výsledky. Nejdéle po třech měsících posoudí, zda dítěti postačuje 1. stupeň PO, zda se daří kompenzovat problémy, zda jsou vidět výsledky cílené pedagogické práce. Zjištění zapíše do PLPP. V případě, že postačují PO 1. stupně, pokračuje učitelka nadále stejným způsobem a 1x za 3 měsíce opakovaně vyhodnocuje a zaznamenává výsledky vzdělávání. V případě, že PO 1. stupně nepostačují, učitelka nevidí žádný pokrok a problémy dítěte překračují kompetence a možnosti mateřské školy, kontaktuje ředitelku školy. Po konzultaci se ředitelkou školy informuje rodiče a navrhne jim vyšetření dítěte v PPP nebo SPC. Žádost o vyšetření podávají zásadně rodiče, mateřská škola k vyšetření poskytne PLPP, případně i jiné záznamy o dítěti a dále spolupracuje s pracovníky PPP nebo SPC.

ŠPZ může potvrdit 1. stupeň PO a doporučit škole pokračovat v nastaveném plánu, nebo zvýší stupeň PO a pomůže škole ve spolupráci s rodiči zajistit odpovídající podmínky pro vzdělávání dítěte s přiznanými PO. Jedním z PO od přiznaného 2. stupně může být individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vytvoří učitelka bezodkladně po obdržení doporučení (nejdéle do 1 měsíce) a využije v něm informace vyplývající z vlastního pedagogického hodnocení dítěte a z doporučení od ŠPZ. IVP obsahuje mimo jiné i údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Učitelka má možnost konzultovat problematiku se speciálními pedagogy z MŠ. IVP předloží ke kontrole ředitelce školy. Dále si domluví schůzku s rodiči dítěte, na které bude přítomna ředitelka školy, případně i speciální pedagog z MŠ. Seznámí rodiče s IVP dítěte a domluví si další společný postup (způsob vzdělávání v MŠ, domácí cvičení, podpůrné aktivity mimo MŠ, četnost konzultací, apod.). Rodiče IVP podepíší. IVP je závazný dokument a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. IVP se pravidelně 1 x za 3 měsíce vyhodnocuje, posuzuje se jeho účinnost ve vztahu ke vzdělávacím cílům a výsledkům vzdělávání. K hodnocení je možné přizvat rodiče dítěte, případně i zástupce ŠPZ.

IVP se 1 x ročně vyhodnocuje v ŠPZ, v případě problémů a komplikací lze konzultovat se ŠPZ častěji.

3.8.2 Vzdělávání dětí ve speciální třídě

V mateřské škole je podle zákona č. 561/2004 Sb., § 16, odst. 9, zřízena třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Do třídy jsou přijímány zejména děti se závažnými vadami zraku na základě žádosti rodičů a doporučení SPC.

Počet je max. 14 dětí. Tento počet se mění v souvislosti se vzdělávacími potřebami aktuálně přijatých dětí. Při zařazení dítěte (nebo dětí) s vyšším stupněm přiznaných podpůrných opatření, může být počet dětí nižší. Pro každé dítě v této třídě je zpracován IVP, který je konzultován se spolupracujícími SPC. IVP vytvoří učitelka

bezodkladně po obdržení doporučení (nejdéle do 1 měsíce) a využije v něm informace vyplývající z vlastního pedagogického hodnocení dítěte a z doporučení od ŠPZ. IVP obsahuje mimo jiné i údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP předloží ke kontrole ředitelce školy. Dále si domluví schůzku s rodiči dítěte, na které bude přítomna ředitelka školy, případně i speciální pedagog z MŠ. Seznámí rodiče s IVP dítěte a domluví si další společný postup (způsob vzdělávání v MŠ, domácí cvičení, podpůrné aktivity mimo MŠ, četnost konzultací, apod.). Rodiče IVP podepíší. IVP je závazný dokument a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. IVP se pravidelně 1 x za 3 měsíce vyhodnocuje, posuzuje se jeho účinnost ve vztahu ke vzdělávacím cílům a výsledkům vzdělávání. K hodnocení je možné přizvat rodiče dítěte, případně i zástupce ŠPZ.

IVP se 1 x ročně vyhodnocuje v ŠPZ, v případě problémů a komplikací lze konzultovat se ŠPZ častěji.

Zajištění vzdělávání dětí se speciálními potřebami probíhá ve stejném režimu jako v běžných třídách mateřské školy, přičemž ortoptická sestra v průběhu dne poskytuje dětem cílená pleopticko ortoptická cvičení očí na přístrojích dle doporučení očního lékaře. S ohledem na druh a stupeň postižení se záměrně cvičí veškeré zbytky zrakových funkcí dítěte. Cílem všech zrakových cvičení je za pomoci různých optických pomůcek nejen rozvíjet postižené funkce zraku, ale též nácvik zrakové hygieny (správné nošení brýlí a okluze).

Hlavním úkolem speciálního pedagoga v této třídě je rozvoj kompenzačního systému (zbylých smyslů) u dětí s těžkým zrakovým postižením, u dětí s lehčím zrakovým postižením nastupuje na první místo reedukační systém, tedy to, aby se děti naučily co nejefektivněji využívat poškozený zrak. Speciální pedagog se tak ve větší míře věnuje koordinaci oka a ruky, správnému držení tužky, jemné motorice a práci ortoptické sestry tak vlastně doplňuje. Druhým úkolem speciálního pedagoga je pak příprava dětí na vstup do první třídy.

3.9 Vzdělávání dětí nadaných

Mezi základní charakteristiky nadaných dětí patří větší aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně, výborná paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, zájem o písmena, čísllice a všeobecná zvědavost. Před hračkami upřednostňují spíše knihy, encyklopedie. Často vyhledávají kontakt s dospělými, obvykle se naučí samy číst a psát.

Zajištění vzdělávání dětí, které vykazují známky nadaného chování či výrazného talentu předchází konzultace s rodiči dítěte, případně vyšetření v PPP (na žádost rodičů), kde může být nadání dítěte prokázáno a může být vystaveno doporučení a podpůrná opatření pro další práci s dítětem.

Nastavení PLPP, případně IVP – definice silných a slabých stránek dítěte, úprava podmínek v rámci třídy, úprava vzdělávací nabídky a stanovení vzdělávacích cílů.

Komunikace v rámci školy – spolupráce mezi třídami, možnost zapojení dítěte do aktivit v jiných třídách.

Nabídka pomůcek a her přesahuje svým obsahem i zaměřením věkový limit 6 let, děti mají k dispozici hry a pomůcky pro starší děti, např. na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, matematiky. V třídních knihovnách jsou encyklopedie, naučné knihy. K dispozici jsou složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatek výtvarného i pracovního materiálu.

Vzdělávací nabídka je individualizovaná, nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit své nadání v dané oblasti, naopak v oblastech, kde může být deficit (např. sociální interakce), je dítě přiměřeně vedeno a podporováno.

Učitelka využívá empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu (jasné hodnocení a ocenění), dává dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i prostor na odpočinek v klidnější části třídy. Aktivně vyhledává příležitosti a možnosti pro podporu nadání dítěte, poskytuje mu dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro jeho další rozvoj.

3.10 Vzdělávání dětí mladších tří let

Děti mladší tří let jsou zpravidla zařazovány do třídy Modrá stonožka. U dětí mladších tří let (dle potřeby také u ostatních dětí) nastavují třídní učitelky v úzké spolupráci a součinnosti s rodiči individuální adaptační přístup, který vychází ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do mateřské školy, ze znalostí a zkušeností rodičů dítěte, z úrovně adaptability dítěte. Lze individuálně upravit např. čas příchodu dítěte do třídy, setrvání či odchod rodičů, frekvence docházky, doba strávená ve třídě (hodiny), způsob stravování dítěte apod., aby byla v zájmu dítěte umožněna postupná adaptace na mateřskou školu.

Zajištění podmínek vzdělávání dětí mladších tří let: nábytek a další vybavení třídy je přizpůsobeno věku a schopnostem dětí. Mezi hračkami, pomůckami a knihami jsou zařazeny takové, které jsou pro vhodné pro děti od cca dvou let. Vše je umístěno v nízkých policích, volně dostupných dětem. Při volbě vybavení třídy je zohledněna bezpečnost her a hraček. Ve třídě je dostatek velkých stavebnic pro konstruktivní hry i samostatný prostor pro pracovní a výtvarné činnosti.

Denní režim i obsah vzdělávání je zcela přizpůsoben aktuálním schopnostem dětí, většina činností probíhá formou hry v malých skupinkách, velká pozornost je věnována pohybovým aktivitám, řeči, rozvoji sebeobslužných činností a podpoře samostatnosti dítěte.

Ve třídě pracují dvě učitelky, případně další pracovník (např. chůva, školní asistent). Učitelky zajišťují zejména pedagogické činnosti, další pracovník zajišťuje zejména pečovatelské činnosti (hygiena, stolování, oblékání, apod.).

3.11 Vzdělávání dětí cizinců

V mateřské škole vzděláváme i děti cizinců. Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při komunikaci s dětmi volí učitelky kratší věty, pomalejší tempo, dopomáhají si neverbálními prostředky. V MŠ je vytvořen systém pro podporu výuky českého jazyka těchto dětí. Děti jsou zapojovány do všech aktivit v průběhu dne.

Podmínky vzdělávání dětí cizinců: výuka je organizována hravou formou dle individuálních zájmů dětí a to v rámci jednotlivých tříd nebo skupinově. Při komunikaci s rodinou využíváme i spolupráci s organizací MOST PRO, o.p.s.

Vzdělávání v českém jazyce je zajištěno pedagogickým pracovníkem mateřské školy.

3.11.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v povinném předškolním vzdělávání

V souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů je v případě 4 a více dětí-cizinců v povinném předškolním vzdělávání zřízena v MŠ skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka využíváme obrázkový metodického materiál pro předškolní vzdělávání.

4. Organizace vzdělávání

4.1.1 Přijímání dětí

Děti jsou do mateřské školy přijímány obvykle jednou ročně a to na základě zápisu, který probíhá v první polovině května a postupuje se při něm podle kritérií daných zřizovatelem. Základním kritériem příjmu dítěte do mateřské školy je trvalé bydliště v Pardubicích. Pro příjem dětí do speciální třídy je základním kritériem zdravotní stav (zraková vada dítěte).

Umožňuje-li to volná kapacita zařízení, vyhlašuje ředitelka MŠ zápis kdykoli během školního roku. Děti jsou přijímány podle kritérií platných pro daný školní rok.

Rodiče i jejich děti se mohou s prostředím mateřské školy seznámit v rámci „Dne otevřených dveří“, který mateřská škola pořádá před vyhlášením zápisu a termín je vždy zveřejněn na webových stránkách mateřské školy. V jarních měsících probíhají pro zájemce o nástup do MŠ „Hravé hodinky“, kdy mohou rodiče s dětmi přijít do MŠ a seznámit se s jejím prostředím. Na třídě je pro děti vytvořen program.

Pro nově příchozí děti může být uplatněn tzv. adaptační program, na kterém se rodiče domluví s učitelkami v dané třídě.

4.1.2 Rozdělování dětí do tříd

Děti jsou do tříd rozdělovány dle věku, výjimku tvoří speciální třída, kde je hlavní kritérium pro přijetí zdravotní stav dítěte. Běžné třídy mají kapacitu 26 dětí, speciální třída 14 dětí.

Ve směnném provozu na každé třídě učí dvě učitelky, výjimku tvoří speciální třída, kde směnují tři pedagogové. Dle potřeby na třídách pomáhají s organizací práce a s dohledem nad dětmi asistentky pedagoga.

Ve speciální třídě ještě působí zdravotní sestra s ortoptickou certifikací, která dětem zajišťuje každodenní pleopticko ortoptická cvičení. Zároveň je zde zřízeno místo asistenta pedagoga.

4.1.3 Vzdělávání dětí

Každá třída si pracuje podle svého TVP, který vychází ze ŠVP. Dopolední vzdělávací program je na třídách většinou zahájen ranním kruhem, kde se děti seznámí s naplánovanými aktivitami. Pro jednotlivé činnosti jsou děti vhodně motivovány a mohou sdělovat své myšlenky, postřehy a nápady. Komunikace je dána jasným komunikačním rámcem s pravidly komunitního kruhu. Dopolední program je většinou zaměřen na řízené činnosti a doplněn s ohledem k potřebám a biorytmům dětí volnými herními a pohybovými aktivitami ve třídě i venku. Odpolední program má volnější strukturu s větší mírou odpočinkových činností.

Děti se v průběhu roku účastní různých programů podle aktuální nabídky kulturních, environmentálních, sportovních a jiných vzdělávacích institucí.

Na jednotlivých třídách jsou vedeny kroužky dětí (pěvecký, hra na zobcovou flétnu), které zajišťují učitelky naší mateřské školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Filosofie školy

Při vytváření školního vzdělávacího programu se kolektiv pedagogů mateřské školy inspiroval myšlenkami Jana Amose Komenského, podle kterého je škola místem radostné činnosti a vzrušujícího poznávání a školní činnost nese rysy hry, ačkoliv je vzhledem ke svému zaměření a důsledkům vážnou a odpovědnou prací.

Nejpřirozenější metodu rozvoje předškolního dítěte považujeme „hru v roli“, neboli „tvořivou dramatiku“. Dramatika je nadstavbou spontánní dětské hry, je její vyšší úrovní. Dramatika propojuje zábavnou formou činnosti, rozvíjí poznatkové učení a mechanickou paměť. Respektuje zájmy a potřeby předškolních dětí, rozvíjí vlastní aktivní jednání, po kterém následuje prožitek.

Důležitým atributem tvořivé dramatiky jsou sociální role. Dítě dokáže vstoupit do určité role, být v ní někým úplně jiným, pak z ní zase vystoupit a vrátit se do reálného života. Hra se stává prostředkem pro utváření pozitivních, kamarádských vztahů mezi vrstevníky, učí děti řešit neobvyklé situace adekvátními prostředky. Děti si osvojují elementární životní kompetence, normy a pravidla chování či sociální postoje.

Při hledání cesty, kterým směrem se vydat, jak naši mateřskou školu orientovat, se pedagogický sbor sjednotil v názoru, že naše mateřská škola bude razit cestu estetiky a půjde cestou tvořivé dramatiky.

Zájem dětí se budeme snažit vzbudit tak, aby měly pocit, že si hrají a my pedagogové měli jistotu, že plynule napomáháme jejich přirozenému vývoji.

S – systematicky a posloupně nabízet vzdělávací činnosti tak, aby jeden učební prvek vycházel z druhého a docházelo tak ke „zřetězení“ poznatků nejen v jedné oblasti, ale i mezioblastně (v oblasti biologické, psychologické i sociální)

T – trvanlivosti poznatků se budeme snažit dosáhnout lákavým opakováním, které bude založené na hře; hra děti baví a opakování je matkou moudrosti

O – osobnostní a přiměřený rozvoj dítěte budeme stavět na jeho silných stránkách

N – názornost bude „zlatým pravidlem“ našeho radostného vzdělávání, budeme se snažit, aby nabídka činností a aktivit vycházela ze smyslového vnímání a přímé zkušenosti dítěte...

O – otevřený dokument ŠVP bude dávat pedagogům a rodičům možnost reagovat na aktuální dění i vkládat různědobé projekty

Ž – život v mateřské škole se budeme snažit dělat dětem pestrý a zajímavý, životní zkušenosti budeme především rozvíjet hrou (dramatikou)

K – kreativní komunikaci budeme spatřovat jako „Bránu jazyků otevřenou“, a když se bude hrát bezva divadýlko, je to vlastně „Škola hrou“

A – aktivity a činnosti budou vycházet ze zájmu dětí a budou zrcadlit vybroušený cit našich pedagogů.

5.2 Dlouhodobé cíle

1. Vést děti ke zdravému životnímu stylu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, jejich osobní spokojenost a pohodu.

2. Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou, prostřednictvím prožitkového učení, stavět na vnitřní motivaci dítěte a jeho osobní aktivitě. Vést k psychické a sociální samostatnosti, naučit je základním schopnostem důležitým pro celý další život.

3. Podporovat rozvoj sociálně kulturních postojů, vést děti k soudržnosti, přátelství a toleranci. Vést děti i jejich rodiče k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině.

5.3 Metody a formy

Při vzdělávání dětí maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: situační učení

spontánní sociální učení (nápodoba)

prožitkové učení

kooperativní učení

učení hrou a činnostmi

Učitelky budou podněcovat spontánní prožitkové učení hrou, objevováním a experimentováním.

Pokud učitelky použijí formu řízeného učení, budou to provádět činnostmi, které vedou k prožitku a získávání zkušeností.

Při objevování okolního světa se budou učitelky snažit u dětí zapojovat všechny smysly.

Učitelky budou poskytovat dětem vzorce prosociálního, etického a zdraví prospěšného chování.

5.3.1 Tvořivá dramatika

Když se vrátíme hodně proti proudu času, tak zjistíme, že již Jan Amos Komenský ve svém díle Schola Ludus (Škola na jevišti) učil své žáky formou divadelní hry. V novodobém pojetí je toto dílo Komenského takovým prvním ŠVP.

Děti předškolního věku se velice dobře učí na základě interakce se skupinou, na vlastních prožitcích a zkušenostech. Z toho důvodu budeme tvořivou dramatiku hojně využívat jako přirozeného výchovného a vzdělávacího prostředku, který napomáhá uplatňovat základní požadavky edukačního prostředí mateřské školy vzhledem k Rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání.

Děti dětem

Děti ve třídách, dle svých schopností a možností, připraví za školní rok dvě pohádky či nějaká jiná představení. Nacvičené pohádky (představení) po domluvě s učitelkami zahrají dětem v dalších třídách mateřské školy – bude to takové malé kočovné divadýlko.

Učitelky dětem

Ve školním roce zahrají divadlo dětem samotné učitelky, jak v rámci třídy nebo při akcích MŠ jako je Podzimní slavnost, Vánoce, Den dětí apod. Náměty pro svá divadelní představení budou učitelky čerpat z integrovaných bloků našeho ŠVP – „Světa lidí“, „Světa přírody“ a „Světa dalšího poznání“.

Herci dětem

V mateřské škole je vyčleněn pedagog, který sleduje aktuální nabídku profesionálních divadelních představení, sleduje jejich kvalitu a přínos v rámci našeho ŠVP. Snahou je, aby dětem bylo umožněno prožívat představení profesionálního divadla. Předškolní děti pak navíc navštěvují vybraná divadelní představení ve známých pardubických scénách – tím se budeme snažit vychovat skutečného diváka.

5.4 Získávání klíčových kompetencí prostřednictvím dramatiky

RVP PV sleduje kromě rámcových cílů také cíle v podobě výstupů, kterými jsou klíčové kompetence, kterých by dítě ukončující předškolní vzdělávání mělo být schopno alespoň v určité míře dosáhnout. Dramatika je schopna skrze dramatickou hru a cvičení všechny tyto kompetence naplnit.

Kompetence k učení

Dítě se prostřednictvím hry v roli učí zkoumat, objevovat a experimentovat v bezpečí fiktivní situace. Zkušenost, kterou si dítě odnáší z prožitku v roli, pak může využít a uplatnit v běžném životě s mnohem větší jistotou. Dítě se dále učí tvořivě myslet, klást otázky a hledat na ně odpovědi. Dramatická výchova klade důraz také na učení oceňovat sama sebe i druhé. Skrze hru v roli se dítě může přirozeně učit nové poznatky...

Kompetence k řešení problémů

Každá dramatická situace je založená na řešení problému. Dítě se skrze příběh učí řešit problémy a dívat se na ně z více úhlů pohledu. Díky zkušenosti z fiktivní situace pak bude dítě v běžném životě jistější. Dítě spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, rozvíjí svoji fantazii a představivost...

Kompetence komunikativní

Během dramatické hry dítě neustále řeší různé problémy a stále se rozhoduje, jak se zachová. Je chtíc nechtíc nuceno neustále komunikovat, ať už verbálně či neverbálně. Je důležité, aby dítě problém vyřešilo, musí se naučit s ostatními domlouvat, řešení tak vykomunikovat...

Kompetence sociální a personální

Dramatická výchova napomáhá též celostnímu rozvoji osobnosti, jehož součástí je také to, aby děti uměly vyjádřit svůj názor, aby rozvíjely své prosociální chování a cítění, aby uměly ve skupině spolupracovat, aby se učily rozlišovat mezi vhodným a nevhodným chováním, aby byly tolerantní jeden k druhému, aby respektovaly to, že někdo je prostě jiný...

Kompetence činnostní a občanské

Příběhem se dítě v bezpečí učí přizpůsobovat daným podmínkám a okolnostem, učí se být za svá rozhodnutí zodpovědné, tím se učí odpovědnosti k sobě i k druhým, učí se tomu, že v daný okamžik jsme si všichni rovni a máme stejnou hodnotu

5.5 Respektování věkových a vývojových zákonitostí dětí

Zaměřenost na celek

Náš ŠVP vychází ze znalosti psychiky dítěte předškolního věku. Vše, co dítě vnímá, je pro ně v tu chvíli celek. Zaměřenost dítěte na celek je v tomto období značná a skutečnost, že se celek skládá z částí, dítě objevuje postupně. Jeho tendence zkoumat a rozebírat celek je velmi důležitá a měla by se v předškolním věku podporovat.

Smyslové vnímání

Do objevování okolního světa budeme zapojovat všechny smysly dětí. Budeme především využívat metody prožitkového učení, upřednostňovat hru, využívat hlavně dramatického zaměření a hojně využívat i metodu vlastního objevování. S dětmi budeme všemi smysly hledat a objevovat vše nové - lákavé, co je kolem nás. A je toho věru hodně!

Podpora silných stránek dítěte

Narozené dítě je jako malá tečka. Tím jak roste - poznává a z malé tečky se stává tečka větší, potom malý kroužek, větší, ještě větší ... Jedná se o kružnice každého jedince od útlého dětství až do dospělosti. Na každé kružnici se pak nacházejí body osobnostního rozvoje. Tyto body, stránky lidské osobnosti, má každý člověk a může je rozvíjet k plnosti. Při výchovně vzdělávacím působení se budeme snažit podporovat to, co dítěti jde, v čem je dobré, co se mu daří a tak rozvíjet dítě k osobnostní plnosti!

6. Obsah vzdělávání – Integrované bloky

Školní vzdělávací program je koncipován k získávání stanovených klíčových kompetencí dosažitelných v předškolním vzdělávání. Koncepce ŠVP je sestavena tak, aby obsahovala vhodnou a přiměřenou výchovně vzdělávací nabídku pro práci s dětmi všech věkových skupin v předškolním vzdělávání, a aby je postupně dovedl k dosažení očekávaných kompetencí. ŠVP je pro všechny pedagogické pracovníky závazný, je východiskem při tvorbě TVP.

ŠVP „Stonožka jde do světa“ je sestaven ze tří integrovaných bloků. Je východiskem pro tvorbu TVP v jednotlivých třídách mateřské školy. Na třídní úrovni je učitelkami dále konkretizována a rozpracována vzdělávací nabídka v jednotlivých třídách a stanovená témata integrovaných bloků podrobněji rozpracována do jednotlivých témat, podtémat, dílčích cílů, metod a prostředků. Realizace výchovy a vzdělávání je projektována pro konkrétní skupinu dětí v návaznosti na její věkové složení, vývojové a individuální zvláštnosti.

Dítě předškolního věku vnímá celý svět jako celek. Tuto skutečnost zohledňujeme i v našem ŠVP a svět (jako celek) poznáváme postupně. Svět si představujeme jako velký kruh a ten budeme s dětmi po jednotlivých dílech poznávat. Celý svět“ rozdělen do tří integrovaných bloků - svět lidí, svět přírody a svět dalšího poznání.

Prostřednictvím zvolených témat budeme dětem utvářet představu o světě.

témata by měla mít obsah, který:

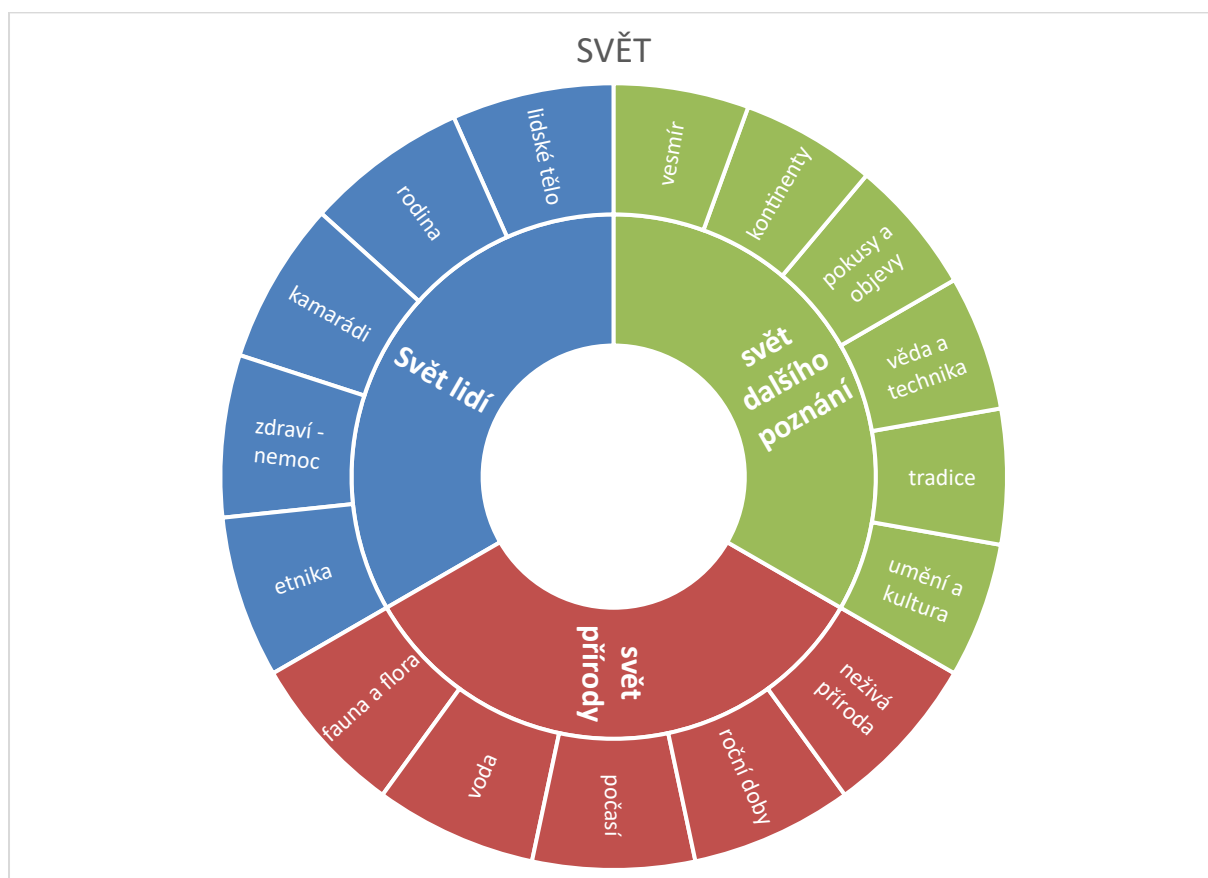
podněcuje zájem dětí,

vychází z přímé zkušenosti dětí,

poskytuje dětem interakci se skutečným světem,

umožní dětem situační učení prostřednictvím prožitkových činností a dramatiky.

„STONOŽKA JDE DO SVĚTA“
SVĚTA LIDÍ - SVĚTA PŘÍRODY - SVĚTA DALŠÍHO POZNÁNÍ

6.1 Svět lidí

Integrovaný blok v sobě zahrnuje vše, co se týká lidské bytosti. Děti budou postupně seznámeny s funkcemi lidského těla, s různými fázemi lidského života. Naučí se pečovat o své zdraví a chránit zdraví dalších lidí. Budou vedeny k zodpovědnému chování, neboť jak se budou chovat k jiným, tak druzí se budou chovat k nim. Děti budou postupně objevovat postavení člověka v přírodě, ve světě i jeho důležitou úlohu v ochraně životního prostředí.

6.1.1 Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět lidí“

Lidské tělo - malý zázrak.

Rodina – malá i velká.

Kamarádi - odsud i odjinud.

Zdraví - nemoc.

6.1.2 Záměr obecných tematických celků

Vytvářet základní povědomí o fungování lidského těla,
posilovat rodinné vztahy i vztahy ke kamarádům,
učit děti respektovat odlišnost „každý jsme jiný a přeci jsme stejní“,
učit děti odhadnout nebezpečnou situaci, být obezřetný při setkání s cizími lidmi,
učit se pečovat o své tělo i zdraví.

6.1.3 Získání klíčových kompetencí

Přijímat druhé lidi jako partnery,
být vstřícný a ochotný spolupracovat,
pochopit, že konflikty je lepší řešit dohodou,
dokázat se ve skupině prosadit, ale i podřítit,
být tolerantní k odlišnostem druhých,
snažit se napodobovat vhodné prosociální chování ze svého okolí.

6.2 Svět přírody

Integrovaný blok se zabývá přírodním prostředím, které děti obklopuje, také významem přírody pro člověka i vlastním působením člověka na přírodu. Děti budou pozorovat a poznávat přírodu a její proměny, naslouchat jejím zvukům, ochutnávat její plody a v neposlední řadě ji chránit.

6.2.1 Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět přírody“

Voda – život.

Fauna – flóra.

Počasí.

Jaro, léto, podzim, zima.

Neživá příroda.

6.2.2 Záměr obecných tematických celků

Objevovat krásu přírody všemi smysly,
prožívat hezké chvíle v přírodě,
vytvářet kladný vztah k přírodě,
vést děti k ochraně přírody.

6.2.3 Získání klíčových kompetencí

Vnímat a přijímat hodnoty k ochraně přírody,
samostatně řešit úkoly,
odmítat společensky nežádoucí chování,
brát v úvahu názor druhého a umět spolupracovat.

6.3 Svět dalšího poznání

Tento integrovaný blok je zaměřen na poznávání všeho, co nás v okolním světě obklopuje, co nového s dětmi objevíme, s čím se setkáme. Rozmanitost světa přináší i rozmanitost tohoto bloku. Jeho prostřednictvím se budeme snažit dětem přiblížit svět umění, vědy a techniky. Tento integrovaný blok by měl dětem otevřít okno poznání na jimi dohlédnutelné obzory, měl by odpovědět na velké množství jejich otázek, rozvíjet jejich fantazii a představivost.

6.3.1 Navrhovaná obecná témata integrovaného bloku „Svět dalšího poznání“

Umění a kultura.

Tradice.

Věda a technika.

Pokusy a objevování.

Kontinenty světa.

Vesmír a planety.

6.3.2 Záměr obecných tematických celků

Učit děti vnímat kulturu, umění, hudbu jako nezbytnou součást našeho života,
seznamovat děti s tradicemi a učit je tyto tradice zachovávat,
učit děti realizovat svoje představy při hraní divadla,
podporovat multikulturní výchovu a učit děti mít úctu k jiným etnikům,
vytvářet příjemné klima podporující touhu dětí po dalším poznání.

6.3.3 Získání klíčových kompetencí

Umět se radovat z toho, co dokážu a umím,
dokázat vyjadřovat a sdělovat své prožitky a pocity,
problémy vnímat jako nezbytnou součást života,
získané zkušenosti vyhodnocovat a využívat je při řešení dalších problémů a situací,
do kterých se dostáváme,

užívat technických i informačních prostředků k vlastnímu rozvoji a učení, k řešení problémů i k otevřené komunikaci s okolním světem,

vnímat, přijímat, rozvíjet a chránit hodnoty spojené se zdravím a bezpečím, se životem a životním prostředím i hodnoty vytvořené člověkem.

7. Evaluační systém

Vnitřní evaluace

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni školy a třídy. Provádí ji jednak ředitelka školy, pedagogický sbor, ale i sám pedagog. Smyslem všech evaluačních činností je snaha o zvyšování kvality naší práce, odstraňování nežádoucích návyků a neefektivního způsobu práce. Zpětné vazby o naší práci získáváme pomocí rozhovorů, diskuzí, porad a hospitací.

Evaluaci školy provádí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Sledují a vyhodnocují průběžně i opakovaně podmínky materiální, organizační, pedagogické, psychosociální a hygienické. Hodnocení výchovně vzdělávací práce je realizováno náhledy, hospitacemi a pravidelným hodnocením výchovně vzdělávací práce a posuzování individuálních pokroků dětí. Vedení školy provádí kontrolu práce provozních zaměstnanců. Zjištěné skutečnosti jsou se zaměstnanci konzultovány. Závěry slouží k optimalizaci a zkvalitňování školy. Je upravován program mateřské školy či projektu, přehodnocují se stanovené cíle, organizace, metody a formy práce. Dle potřeby jsou měněny podmínky chodu školy (věcné i personální).

Vlastní hodnocení školy je prováděno celým kolektivem na základě, rozhovorů, analýzy apod. Vyhodnocuje se, jak se naplňují cíle ŠVP, TVP, jak se realizuje vzdělávací obsah, jakých výsledků bylo dosaženo, hodnotí se také podmínky školy, práce pedagogů, vzdělávání apod.

Všichni pedagogové hodnotí pololetí i závěr školního roku, s jakou úspěšností se daří naplňovat cíle ŠVP na úrovni tříd. Pedagogové ve třídě společně plánují, hodnotí – průběžně provádí evaluaci tematických celků, diagnostikují jednotlivé děti, hodnotí pokroky celé třídy, vypracovávají pololetní a závěrečné hodnocení třídy.

Hodnocení tematického celku se provádí po jeho ukončení. Pedagogové zakládají hodnotící listy do TVP. Vyhodnocují, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn, jaké další cíle byly sledovány a na které se nadále budou zaměřovat. Flexibilně mohou tematické celky upravovat, obměňovat, doplňovat o nové náměty.

Denní zápis zapisují do třídní knihy, tato informace je cenná pro kolegyni, aby bylo jednotné působení ve třídě. Součástí je sebereflexe pedagoga, který rozmýšlí své kroky, sleduje výsledky a porovnává s obecnými požadavky.

Pedagog sleduje a zaznamenává vzdělávací výsledky dětí, jejich individuální pokroky. Každé dítě má založeno osobní hodnotící portfolio, hodnotící listy si pedagogové upravují podle svých potřeb. U všech dětí jsou zaznamenávány pokroky v jednotlivých oblastech vývoje, a to minimálně 2x ve školním roce. U dětí s odkladem školní docházky a u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vypracovává pedagog individuální vzdělávací plán nebo plán pedagogické podpory. Údaje o dětech získané

v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi. Záznamy o dětech jsou důvěrné a přístupné pouze pedagogům a rodičům.

Vnější evaluace

Šetření kontrolních orgánů a ČŠI,
kontroly zřizovatele,
hodnocení mateřské školy rodiči,
hodnocení mateřské školy širší veřejností.

Prostředky evaluace

Průběžné sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP,
průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP PV,
průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, psychohygieny, organizace provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy,
sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců školy,
průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce,
průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů učitelek a jejich zpětné využití (řešení na pedagogických radách),
průběžné hodnocení vzdělávacího procesu školy (zápisy z pedagogických rad),
sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními partnery,
hodnocení vlastní práce,
průběžné kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně,
namátkové kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace.